

Thời gian qua, thông tin trên mạng internet liên tục đưa tin và quan tâm đến bí n c TGMHN Giuse Ngô Quang Kiệt, tin t c truy n t i trên m ng, qua h th ng truy n m m... làm cho s vi c nóng lên.

Nh ng l thay, báo chí nhà n c đã im ti ng thì ch , báo chí công giáo nh Hội đ ng Giám m c cũng ng thinh. Là giáo dân, ch ng bi t tìm h i ch nào cho c th nh ng thông tin liên quan. Nhân chuy n v quê, chúng tôi đ n thăm Tòa Giám m c Thái Bình vào ngày 19/5, ngày này cách đây m t năm tr c, chúng tôi đã có thông tin “Thái Bình nh t lo t t y chay văn ngh 19/5”.

ĐGM Fx. Nguyễn Văn Sang t i đ i h i doanh nhân, trí th c Công giáo Thái Hà 18/4/2010

Đ c Cha Pet. Nguyễn Văn Đ b n đi công tác xa, T Tòa GM Thái Bình còn Đ c Cha Nguyễn Văn Sang, nguyên Giám m c Thái Bình và nguyên T ng th ký HĐGMVN.

Giám m c Fx. Nguyễn Văn Sang năm nay đã 80, hình dáng h i n ng n do chân đau ph i ch ng g y, h i b n ng tai, nh ng tinh th n v n mình m n và ngài có trí nh khá t t.

Câu chuy n gi a chúng tôi khá c i m và chân thành, ngài k cho chúng tôi nghe khá nhi u đi u thú v v nh ng k ni m th i gian qua và nh ng v n đ liên quan đ n giáo h i hi n nay.

Ngài cũng cho bi t t ngày v h u, đ c nhi u cán b cao c p đ n m i tham d m t tr n th m chí là v i ch c danh Phó Ch t ch Trung ng m t tr n T Qu c h n hoi. Nh ng ngài c i nói: “H ch i đ ng mình thôi, gi mình già c , m đau th này, đ n g n đây h p HĐGMVN còn không đi đ c n a là tham gia cái gì, cu i cùng thì h nói cái ông Cha Sang này ch ng đ c vi c gì cho h ”.

Câu chuy n c a ngài đi t g n, t nh ng cái liên quan đ n mình r i đi xa v nh ng v n đ liên quan giáo h i công giáo, đ n nh ng bí n c g n đây.

Khi chúng tôi nêu câu hỏi “Về sao ra đi của ĐT Kiên, chúng con hoang mang vì báo ma ng và giáo dân pha n ợng rất ma nh, nhiều khi còn trái ng ợc nhau trong khi đó ch ợng thấy HĐGMVN gia i thích gì? Ngay cả báo chí nhà n ợc cũng im h i l ợng tiếng mà ch ợc có m t b n tin là “Đ ợc s đ ợng ý c a Th t ợng Chính ph Vi t Nam, Vatican đã b nhi m TGM Phó Hà N i Nguy n Văn Nh n”.

Đ ợc Cha Sang tr m t : “Vi ợc ĐT Kiên t t ch ợc có pha i vì lý do s ợc kho e nh ngài nói hay không, ta pha i xem xét. Nh ợng cá nhân tôi không đồng ý cách làm v a rồi: làm sao bắt ngài pha i ra đi trong đêm? C ợc t ợc ch ợc m ợc t cu ợc l ợc chia tay th ợc t hoành tráng vào. Làm sao mà pha i s ợc và ai pha i s ợc? Vi ợc làm đó làm cho “Ng ợc ông” t ợc là nhà n ợc “đắc l ợc i”. Nếu có pha i ra đi cũng không th ợc “bắt nhau” đi lúc này đ ợc c, rất có ha i cho Giáo H ợc i. Tôi cho r ợng ai đó b trí vi ợc này là quá kém”.

Chúng tôi h i ti p: “Th a ĐC, nếu b trí ĐT Kiên thì ĐC sẽ làm thế nào?”

Ngài nói: “Nh ợc tôi đã đôi lần có ý ki n trên các bài viết, là ĐT Kiên c ợc b trí TGMHN, nếu đau ốm thì đi ch ợc a b ợc nh và tìm m ợc t vi ợc phó, th ợc m chí làm Giám qua n (đến đây Ngài nói nh ợc : “tôi biết ĐT Kiên rất tín nhi ợc m ĐC Chí Linh, ĐC Thiên... và trong danh sách đề c ợc Phó TGMHN chắc chắn không có ĐC Nh n...). Nếu là tôi, tôi c ợc b Tòa TGMHN, nh ba Cu ợc tiên nhi ợc m là: các Đ ợc Hồng Y Tr ợc nh Nh ợc Khuê, Tr ợc nh Văn Căn, Pha m Đình Tu ợc ng) ốm cũng c ợc b ợc đây, ch ợc t thì mu ợc n ch ợc n ợc đâu thì ch ợc n, vi ợc gì ph ợc i đi đâu.

Nh t là khi ông Th ợc o, bà H ợc ng ợc Thành ph ợc Hà N i nó đã yêu c ợc u chuy n đi mà Giáo h i đ ợc a ngài đi trong đ ợc t này thì khó mà thuy t ph ợc c đ ợc c ai v ợc i b t c ợc lý do nào”.

Khi đ ợc c h i v ợc Tân T ợc ng Giám m ợc c Hà N i Phê rô Nguy n Văn Nh n, ngài nói: “ĐC Nh n là ng ợc i đ ợc n s ợc hi ợc n lãnh và nh ợc tôi đã viết: Sinh th ợc i ĐC Nguyễn S n Lâm (khi đó là GM Đà La t) đã nhiều lần đề c ợc , mà mãi 5 năm sau nhà n ợc c m ợc i đồng ý. Thế mà lần này m ợc i vi ợc c la i mau mắn thế!.. la i còn “bi ợc bắt ng ợc khi đ ợc c b ợc nhi ợc m” n ợc a. Th ợc t không hi ợc u ra làm sao n ợc a!...”

Là m t giám m ợc c ph ợc tá ợc TGP Hà N i đ ợc i th ợc i Đ ợc c H ợc ng Y Tr ợc nh Văn Căn, l ợc gi ợc l ợc n th ợc 20 H ợc ng Y Tr ợc nh Văn Căn v a m ợc i t ch ợc c ợc Nhà th ợc Chính tòa Hà N i nh ợc ng không th ợc y ngài v ợc dâng l ợc , khi chúng tôi tìm hi ợc u lý do, ngài cho bi ợc t: “Tôi không đi, vì tôi th ợc ng Đ ợc c HY Căn l ợc m, sinh th ợc i Ngài c ợc c l ợc c pha n đối vi ợc c đ ợc a Giám m ợc c ợc mi ợc n Nam ra Bắc. Khi nghe tin Đ ợc c Cha Nh n ra Hà N i là khi tôi không bao gi ợc nghĩ đ ợc n, k ợc c ợc khi trang N ợc V ợc ng Công Lý đ ợc a tin, nên tôi cho r ợc ng nó b ợc a, nh ợc ng nó l ợc i nói đúng và đúng nhi ợc u vi ợc c sau đó n ợc a”.

V ợc ho ợc t đ ợc ng c ợc a HĐGMVN qua cu ợc c h ợc p t ợc i Xuân L ợc c tháng 9/2008 ngay sau v ợc Tòa Khâm s ợc , m t đoàn H ợc ng Y, Giám m ợc c đã l ợc n l ợc i đi t ợc Xuân L ợc c ra Hà N i “chào Th ợc t ợc ng”. Đ ợc c Cha Fx. Nguy n Văn Sang bày t ợc quan đ ợc m: “Tôi không tham đ ợc cu ợc c ho ợc p đó. Tôi không đ ợc c biết cu ợc th ợc . Nh ợc ng tôi cho rằng các vi ợc ho ợc p mãi trong Nam, mà pha i “lóc cóc” ra tâ n Hà N ợc i đ ợc chào Thu ợc t ợc ng là kém về ngoa ợc i giao. Còn khi g ợc p bi ợc ng ợc i ta m ợc ng cho m ợc t tr ợc n mà không có vi ợc nào nói la i n ợc a l ợc i thì kém quá.. kém quá. Th ợc ng thì h ợc p n i

nào, có thể đến thăm địa phương nơi họ là đức, đây là những người trong đó ra đây để họ mang cho nhà và y thì mình là ai? Và dấu hiệu của sự thay đổi thái độ của một số vị trong HĐGMVN đối với ĐT Kitô có thể là đó”

Khi chúng tôi nêu một thắc mắc với ngài rằng: Trong khi HĐGMVN đang họp tại Vũng Tàu, có thông tin nói rằng đã có những cuộc họp của các vị với Đức Cha Kitô gia nhà nước và Vatican, sau đó ngài với Hà Nội thì không có nội dung đó nữa, Đức Cha nghĩ sao?”

Ngài trả lời: “Sau khi có tin trên mạng tôi có hỏi ĐC Đê, ĐC cho biết về cuộc họp chính thức không bàn về vấn đề đó. Nhưng qua kinh nghiệm đã từng làm Tổng thư ký HĐGMVN tôi cũng xác nhận rằng: trong các cuộc họp chính thức trước đây HĐGM cũng không bàn về việc ông này đi, ông kia lên... mà một số vị có thể giá bán với nhau ngoài cuộc họp. Cái đó là có

Họp HĐGM thì có gì đâu, trước đây là tập trung, của người, rồi các giáo phận báo cáo tình hình giáo phận mình, rồi ra họp chung. Mọi vị đến Ban thường vụ lo hết mà. Mọi năm gần đây thì còn có nội dung để bàn như với Caritas, với đức giáo lý, kinh sách... hoặc gì đó từng người thì còn có nội dung mà bàn, chứ như trước đây chỉ có thể là từng người.

Nhân đây tôi kể cho các vị nghe: Năm ngoái, khi tiếp phái đoàn Tòa Thánh, có một Đức Ông nói với tôi là "...Đấy có mấy vị của nhà thế, xin Đức giữ kín cho". Tôi cười lớn và nói "Thưa Đức ông ở đâu không biết chứ VN này, những chuyên như Đức ông vừa nói, Giám mục là người biết sau cùng". Đức ông đó ngạc nhiên: "Tại sao?" Tôi đáp: "Có gì đâu, theo cách tuyển chọn cho nên hiện nay: thì ông các vị viên khi đã được Giáo quyền chọn rồi thì đưa họ vào cho nhà nước, hoặc có đồng ý thì mới được. Mà nhà nước thì quan liêu, ông trung gian giao cho ban tôn giáo và công an tiếp. Ông tiếp rồi lại giao cho ông huyện... rồi đến xã, thậm chí cả mấy ông mất trật tự thất học cũng được tham gia họp bàn để xem và ý có được làm giám mục không. Đấy, ta thì ra sức giữ bí mật, nhưng với cách chế nhạo thế thì ai giữ bí mật cho ta đây?!" (nói xong Đức cười lớn).

Ngài nói tiếp: “Mọi vị của xã nay vẫn thế. Chỉ có lần này, vị Đức Kitô qua là khác thường, là những truyền thông loan tải liên tục nên mọi người mới quan tâm đến HĐGM như vậy cho trước đây ai để ý HĐGMVN họp hành thế nào, nói gì đâu”.

Khi được hỏi về đánh giá của ngài với các thông tin trên mạng? Giám mục Fx. Nguyễn Văn Sang nói: “Rất phong phú và phức tạp. Nhất là cái "thăng" Nữ vương công lý" nó nói ban đầu nghe từng người là giận gân và hô hào, thế nhưng lại rất đúng. Chẳng hạn nó báo Đức Cha Nhậm sự ra Hà Nội, lúc đầu tôi còn cười và bảo nó nói linh tinh, làm gì có chuyện đó, thế mà có thật ngay sau đó. Rồi nó đưa tin là chỉ còn 8 ngày nữa là ĐT Kitô sẽ ra đi. Tôi nghĩ chuyên trên con. Thế mà 7 ngày sau, ngày 12/5 nó lại khẳng định lại là ngày mai các Đức Tổng Kitô gia và Đức Cha Thuyên cùng ra đi, thì đúng 12/5 có tin ĐT Kitô gia lại ra đi ban đêm và 13/5 thì Tòa Thánh chấp nhận đến từ chức của Ngài. Rồi cả tin Đức Cha Thuyên cũng phải nghỉ luôn hôm đó. Khiếp quá!

Bây giờ tôi đã luôn mở link để máy ra là vào đó xem có gì không đã."

Chúng tôi hỏi tiếp: "Địch Cha có lo ngại gì như ĐC Chí Linh nói trong bài diễn từ 7/5/2010 là "nguy hiểm bị quan thì cho là HĐGMVN bị chia rẽ," bị khuynh loát"...

Ngài trả lời: "Theo tôi, có thể có một số nguy hiểm trong HĐGM có ý định như đó, nhưng số đó không đủ khả năng "khuynh loát" các vị còn lại, nhất là các GM miền Bắc. Và có nguy hiểm lo ngại Công giáo sẽ bị quốc doanh hóa như Phật giáo là không thể xảy ra.

Tôi cứ lấy ví dụ như Thái Bình đây, cho đến giờ chẳng có Linh mục nào tham gia cái gọi là UBĐK Công giáo cả. Có một số ông cán bộ cao cấp hay qua lại chỗ tôi, tôi cứ tiếp đãi vui vẻ. Nhưng sau một thời gian họ bảo nhau: "Cái ông Sang này chưa được viết gì cho họ cả" (nói xong ĐC cười lớn). Khi tôi nghĩ hỏi các ông lại đề nghị tôi tham gia Mặt trận Tổ quốc, thậm chí có thể giới thiệu Phó Chủ tịch, nhưng tôi đã từ chối".

Chúng tôi hỏi ngài: "Trên mạng có thông tin là trong vụ việc ĐC Kiên có bàn tay sắp xếp của ai đó, theo ĐC thì thế nào?" Ngài trả lời: "Có thể lắm vì Đức Giáo Hoàng, làm sao biết hết được việc của vị viết xảy ra tại các giáo hội địa phương được... mọi thứ đều do bộ phận cấp dưới đưa lên thông qua thôi. Tôi có biết ĐC ông Dung, ông này cũng là con ĐC Thuân đây (Tức ĐHY FX Nguyễn Văn Thuân). ĐC ông này cũng làm việc đó lắm..."

Giới tiếp khách của ngài cũng đã dài, dù câu chuyện còn rôm rả, nhưng giờ sắp đến, chúng tôi chia tay ngài, ngài nói ngỏ lòng đầy tay chúng tôi với lời hứa: "Còn có dịp thì về đây chơi nhé, đây thì thoải mái, có gì ta nói chuyện cho vui".

Chia tay ngài, nhìn ông còn lại trong chúng tôi với một vị Giám mục trẻ tuấn, hiền hòa và vô tư, vô tư ngay cả với những lời chỉ trích mình với các cấp lãnh đạo "nguy hiểm ta có quyền mà" – Ngài nói.

Thái Bình 19/5/2010.